

Визначення мінімально допустимих розмірів пасивних будівель

Шашкова І.С.

науковий керівник: Мартинов В.Л.,
Факультет архітектури, будівництва та дизайну,
Національний авіаційний університет.
Київ, Україна

Анотація — робота присвячена вирішенню проблеми визначення мінімальних розмірів пасивної будівлі, що має форму прямокутного паралелепіпеда, які б відповідали визначеному коефіцієнту компактності. В роботі визначено аналітичні залежності та розроблено графічну модель для рішення проблеми.

Ключові слова — пасивні будівлі, енергоефективність будівлі, форми будівлі, коефіцієнт компактності.

І. ВСТУП

У наш час актуальним є питання будівництва енергоефективних та пасивних будинків, з метою, зменшення витрат енергії на енергозабезпечення будівель. Але при проектуванні пасивних будівель необхідно дотримуватися високого рівня з енергоефективності будівель, що досягається також використанням визначеного мінімального коефіцієнта компактності будівлі.

ІІ. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Проектувальнику не можливо визначити мінімальні параметри (розміри будівлі) за різних пропорцій та форм будівлі, які б відповідали визначеному коефіцієнту компактності. Тому є потреба в розробці способу та методики визначення мінімально допустимих розмірів пасивної будівлі, залежно від її коефіцієнту компактності. Одна з найбільш поширених форм будівлі – прямокутний паралелепіпед.

ІІІ. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Найбільш поширена форма будівлі це прямокутний паралелепіпед, де, припустимо, одна сторона (ширина) дорівнює a , друга (довжина) дорівнює $a \times k$, третя (висота) - $a \times m$ (рис.1).

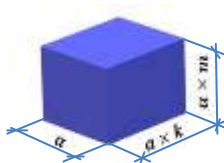

Рис.1. Модель пасивної будівлі у формі прямокутного паралелепіпеда.

Приклад пасивних будівель у формі прямокутного паралелепіпеда (рис.1 та рис. 2).

Рис.2. Перший "пасивний будинок" (1991 рік) арх. Ботт, Ріддер, Вестермайер, Вольфганг Файст (г. Дармштадт, Німеччина) [1].

Рис.3. Комплекс апартаментів «Пасивний будинок Sophienhof» (2006 рік, Франкфурт, Німеччина) [2].
Розрахунковий показник компактності будинку A_{bc} , визначається за формулою [3]:

$$A_{bc} = A_{\Sigma} / V,$$

де A_{Σ} – загальна площа внутрішніх поверхонь зовнішніх огорожувальних конструкцій, включаючи покриття (перекриття) верхнього поверху і переkritтя (підлоги) нижнього опалювального приміщення, m^2 ;

V – кондиціонований (опалюваний) об'єм будівлі, рівний об'єму, обмеженому внутрішніми поверхнями зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків, м³.

Коефіцієнт компактності для пасивного будинку не повинен перевищувати 0,6.

Проведений аналітичний аналіз показав, що коефіцієнт компактності для будівлі, у вигляді прямокутного паралелепіпеда можливо записати формулою. Формула коефіцієнта компактності для будівлі у вигляді прямокутного паралелепіпеда (1):

$$\Delta = \frac{2(m+mk+k)}{\alpha \times m \times k}, \quad (1)$$

де α - мінімальна сторона будинку;
 m, k - коефіцієнти сторін прямокутного паралелепіпеда;
 Δ - коефіцієнт компактності будинку.

Вирішення системи рівнянь дає можливість визначення мінімальних параметрів будівлі відповідно до заданого коефіцієнту компактності (2):

$$\begin{cases} \Delta = f(\alpha); \\ \Delta = const = 0,6; \end{cases} \quad (2)$$

Для визначення мінімально допустимих розмірів будівлі (сторони α), відповідно до коефіцієнту компактності, побудовано графічну модель (рис.4.).

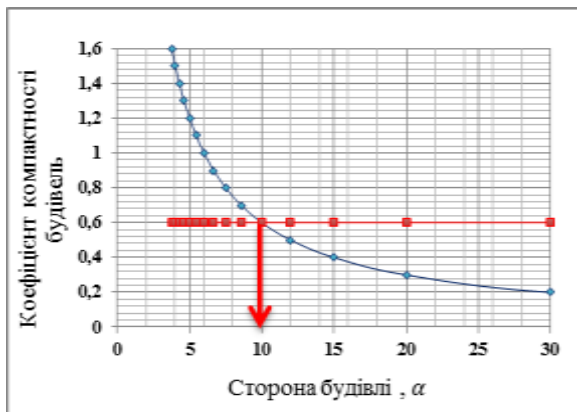

Рис.4. Графічна модель для визначення мінімально допустимих розмірів будівлі, залежно від його коефіцієнту компактності.

Перетин двох графіків визначає мінімальний розмір сторони будівлі, а саме сторони α . Виведено аналітичну залежність для визначення сторони α та розраховано мінімальні розміри пасивної будівлі (3).

$$\alpha = \frac{2(m+mk+k)}{\Delta \times m \times k}, \quad (3)$$

У результаті дослідження визначено аналітичні залежності, та розроблено графічну модель визначення мінімально допустимих розмірів пасивних будівель, що мають форму прямокутного паралелепіпеда. Для будівель з пропорціями 1:1,2:0,8 мінімальні розміри будівлі при мінімальному коефіцієнту компактності 0,6 (0,587) сторони становлять: ширина 10,5 м, довжина 12,6 м, висота 8,4 м.

Даний спосіб дозволяє проектувальнику на стадії ескізного проектування визначати мінімально допустимі розміри будівлі, відповідно до необхідного коефіцієнту компактності. Що підвищує швидкість і якість проектних рішень. Результати аналітичної роботи можуть бути модулем або частиною архітектурної програми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Інститут пасивного дома [електронний ресурс]-режим доступу: сайт (<http://www.passiv-rus.ru/item/5-perviy-passivniy-dom>).
- [2] PASSIPEDIA[електронний ресурс]-режим доступу: сайт(https://passipedia.org/examples/residential_buildings/multi-family_buildings/central_europe/selection_of_multi-family_passive_house_buildings_in_germany).
- [3] ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель» [електронний ресурс]-режим доступу: сайт [http://dbn.co.ua/dbn/DBN_V.2.6-31-2016_Teplova_izolyatsiya_budively.pdf]